

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th March, 2025

**OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA GOSPITAL PEDAGOGIKA FANINI
O'QITISHNING DOLZARB MASALALARI VA UNING
USLUBIY TA'MINOTI**

Inogamova Dilfuza Rahmatullaevna

“Surdopedagogika va maxsus pedagogikaning klinik asoslari” kafedrası, prof.
pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (Ph.D.) Nizomiy nomidagi TDPU

Annotatsiya:

Maqolada hozirgi kunda uzoq davolanishga muhtoj kasl bolalarning o'qitish tizimidagi olib borilayotgan islohatlar va yangiliklar hamda Onkologiya, gematologiya va immunologiya markazi qoshidagi “Mehrli maktab”da bolalarni o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari to'g'risida fikr mulohazalar yuritilgan.

Kalit so'zlar: kasalxona pedagogikasi, onkologik kasal bolalar, zamonaviy texnologiyalar, pedagogik yordam, terapevtik pedagogika, g'amxo'rlik maktabi.

**АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ПРЕДМЕТА
ГОСПИТАЛЬНОЙ ПЕДАГОГИКИ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ
ЗАВЕДЕНИЯХ И ЕЁ МЕТОДИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ.**

Иногамова Дилфуза Рахматуллаевна

проф. кафедры “Сурдопедагогика и клинические основы специальной
педагогики” ТГПУ имени Низами, доктор философии
по педагогике (Ph.D)

Аннотация:

В статье ведется речь о текущих реформах и нововведениях в системе обучения больных детей, нуждающихся в длительном лечении, а также об особенностях обучения детей в школе «Мехрли мактаб» организованного в Центре онкологии, гематологии и иммунологии.

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th March, 2025

Ключевые слова: госпитальная педагогика, онкологические дети, современные технологии, педагогическое сопровождение, терапевтическая педагогика, школа-интернат.

CURRENT ISSUES OF TEACHING THE SUBJECT OF HOSPITAL PEDAGOGY IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS AND ITS METHODOLOGICAL

Inogamova Dilfuza Rahmatullaevna

Prof. of the department of “Surdopedagogy and clinical foundations of special education” of TSPU named after Nizami, Doctor of Philosophy in pedagogy (Ph.D)

Abstract:

The article discusses current reforms and innovations in the education system for sick children in need of long-term treatment, as well as the features of teaching children at the Mehrli Maktab school, organized at the Center for Oncology, Hematology and Immunology.

Keywords: Hospital pedagogy, children with cancer, modern technologies, pedagogical support, therapeutic pedagogy, boarding school.

KIRISH

Hozirgi kunda Respublikamizda maxsus maktabgacha ta'lim muasasalari va maktab-internatlar mavjud bo'lib, ushbu ta'lim muasasalarida imkoniyati cheklangan bolalar uchun barcha shart-sharoitlar mavjud. Ammo ko'plab sabablarga ko'ra ayrim uzoq muddatli davolanishga muhtoj, kasalligi tufayli darslarga qatnasha olmayotgan bolalar uyda yakka tartibda o'qishmoqda yoki ayrimlari esa batamom ta'limdan chetda qolib ketmoqdalar.

Ayniqsa “onkologik bolalalar kasalligi (saraton)” atamasi bemorlarning yosh guruhlari tomonidan belgilanadigan noyob saraton turlarining keng spektrini o'z ichiga oladi. Bolalardagi onkologiya ko'pincha genetik omil, tug'ma kasalliklar va tashqi muhitning salbiy ta'siri bilan bog'liq. Kasallikning rivojlanishiga ota-onaning

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th March, 2025

chekishi, radiatsiya ta'siri, shuningdek, quyosh nurining salbiy ta'siri kabi omillar sabab bo'lib kelmoqda.

Saratonning har xil turlari bilan turli yoshdagi bolalar kasallanadilar, ba'zi turlari – yosh bolalarda, boshqalari esa – o'smirlarda ko'proq uchraydi. Saratonning eng keng tarqalgan turi – leykemiya (30%), undan keyin – markaziy asab tizimining o'smalari (miya shishi) 24% va – limfomalar taxminan 14% tashkil qiladi. Nisbatan tez-tez bolalarda yumshoq to'qimalar – sarkomasi (taxminan 5,7%), neyroblastomalar (taxminan 5,5%) va – nefroblastomalar (Wilms o'smasi, 4,2%) tashkil qiladi.

ASOSIY QISIM:

Bugungi kunda yuqori daromadli mamlakatlarda bolalarda saraton kasalligining 80% dan ortig'i davolanadi. Yaxshilangan davolash usullari va bemorlarni to'g'ri boshqarish tufayli saraton tashxisi endi bolalar va o'smirlar uchun o'lim jazosi emas. Mamlakatlar o'rtasida bolalar saratoni bilan kasallanish, o'lim va omon qolish darajasi bo'yicha ijtimoiy tengsizliklar mavjud. Ushbu tengsizliklar saraton kasalligini davolash davomiyligida – parvarish, diagnostikadan tortib davolash va qo'llab-quvvatlovchi terpiyga qadar sodir bo'ladi.

Gematologiya va onkologiya kabi sohalarda olib borilayotgan islohotlarni izchil davom ettirish, mazkur sohalarda aholiga ko'rsatilayotgan tibbiy xizmat sifati, ko'lam va samaradorligini oshirish, bemorlar uchun qulay shart-sharoitlar yaratish va ularni zarur dori-darmon vositalari bilan uzluksiz ta'minlash maqsadida shuningdek, klinikalarni zamonaviy diagnostika uskunalari- laboratoriyalari va tibbiy asbob-uskunalar bilan jihozlash maqsadida: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 27-maydagi "Aholiga gematologik va onkologik xizmat ko'rsatish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi PQ 5130-son qarorida, bu talablar rasmiylashtirildi.

Qoida tariqasida, saraton kasalligini davolash paytida bola maktabga borishni davom ettirishi mumkin. Maktab bolaga normal sharoitni yaratib, uning his-tuyg'usini qaytarishga yordam beradi.

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, uzoq muddat davolangan paytida maktabda o'qigan hamda omon qolgan bemor bolalarda, uyda ta'lim olgan bolalarga nisbatan kommunikativ qobiliyati, o'ziga bo'lgan ishonchi, muloqot qilish qobiliyati yqoriroq

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th March, 2025

va ta'lim olishda muammolari kamroq bo'ladi. Har bir holat o'ziga xosdir. Saraton — uzoq muddatli kasallik bo'lib, davolanish tashxisga qarab bir necha haftadan ikki yoki undan ko'proq yilgacha davom etishi mumkin.

Rus olimi, professor A.G.Rumyantsevaning so'zlariga ko'ra, xavfli saraton kasalliklariga chalingan bemorlarning 80% dan ortig'i tuzalib ketadi. Bu bolalar yashashda davom etadilar va davolanish vaqtida ta'lim olmasdan qolmasligi maqsadga muvofiqdir. Ular uchun davolanish bilan bir vaqtda to'liq ta'lim olish juda muhimdir. Bu kasal bolalarni davolash juda qiyin, ular kimyoterapiya, radiatsiya terapiyasidan o'tadilar, ko'pchilik suyak iligi transplantatsiyasi operatsiyasidan o'tadi, lekin ular ta'lim olishlari zarur. Ushbu turdagi ta'limni beradigan o'qituvchilar maxsus tayyorgarlikdan o'tishlari kerak. "Gospital pedagogikasi" saraton kasalligiga chalingan bolaning hayotida katta ahamiyatga ega. Maktab yoshidagi saraton kasalligiga chalingan bolalar o'zlarining "uy maktabi"da uzoq vaqt, ba'zan bir yildan ko'proq vaqt davomida maktabdagi darslarni o'tkazib yuborishga majbur bo'lishadi. Kasal bolalarning psixologik kayfiyatini yaxshilash uchun shifoxona o'qituvchilari ko'pincha bolani tengdoshlari va sinfdoshlari bilan aloqada saqlashga harakat qilishadi.

Keyinchalik, bola o'z sinfidan qolib ketmaslik imkoniyatiga ega bo'ladi. Keyinchalik ular o'z sinflarida tanish sinfdoshlari bilan o'qish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu kasal bolalar ko'pincha individual yondashuvni talab qiladilar. Bolaning maktabga qayta integratsiyalashuvidan so'ng ta'limni qo'llab-quvvatlashning uzluksizligini ta'minlash zarur, chunki uzoq muddatli o'rganish qiyinchiliklari va kognitiv o'zgarishlar ularning rivojlanishi va maqsadlariga erishishiga to'sqinlik qiladi.

Bolaning maktabga qayta integratsiyalashuvidan so'ng ta'limni qo'llab-quvvatlashning uzluksizligini ta'minlash zarur, chunki uzoq muddatli o'rganish qiyinchiliklari va kognitiv o'zgarishlar ularning rivojlanishi va maqsadlariga erishishiga to'sqinlik qiladi.

Ta'lim olish huquqi shaxsning asosiy huquqlaridan biridir. Ayni vaqtda O'zbekiston Respublikasida ta'lim jamiyatni ijtimoiy-iqtisodiy, ma'naviy va madaniy rivojlantirishning ustuvor yo'nalishi sifatida e'tirof etiladi.

O'zbekiston Respublikasi ta'lim sohasidagi davlat siyosatini umuminsoniy qadriyatlarni, xalqning tarixiy tajribasini, madaniy va fan sohasidagi an'analarini,

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th March, 2025

jamiyatning istiqboldagi rivojini hisobga olgan holda amalga oshiradi. Ta'lim ilm berish va tarbiyani o'z ichiga oladi, u respublikaning zakovat va ilm borasidagi kuch-quvvatini rivojlantirish, jamiyat, oila oldidagi o'z mas'uliyatini anglaydigan har jihatdan barkamol shaxs shakllantirish maqsadini ko'zlaydi. Shu boisdan ham mamlakatdagi barcha kelajak avlod vakillarining ta'lim olish huquqi davlat tomonidan muhofaza etiladi. Bundan tashqari umumiy ta'lim olish yoshidagi har qaysi bolalarning ijtimoiy holatidan qat'iy nazar ta'lim olishlari uchun shart-sharoitlar yaratib berilmoqda. Buning isbotini "Bolalar gematologiyasi, onkologiyasi va klinik immunologiyasi markazida davolanayotgan bolalar uchun maktabgacha ta'lim va tarbiya hamda umumiy o'rta ta'lim berish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi hukumat qarori hamda uning ijrosi timsolida ko'rishimiz mumkin.

Hozirgi kunda O'zbekiston Respublikasida hospital pedagogikasini rivojlantirish doirasida 2022-yil 11-may kuni Toshkent shahridagi Bolalar gematologiyasi, onkologiyasi va klinik immunologiyasi markazida (Markaz) birinchi "Mehrli maktab" maktabi ochildi va unda uzoq muddatli davolanayotgan bolalarga umumiy o'rta ta'lim berish yolg'a qo'yildi. Davolashning davomiyligi, kasallikka qarab, 1 oydan 3-4 yilgacha bo'lishi mumkin. Xalqaro standartlarga ko'ra, 21 kundan ortiq davolanayotgan bolalar uzoq muddatli bemorlar hisoblanib, ular uchun sifatli va arzon ta'lim olish huquqi kafolatlangan. "Mehrli maktab" o'qituvchilari o'quv faoliyati bilan bir qatorda maktab ichida va tashqarisida ham ilmiy maqolalar yozish, seminarlar, mahorat darslari o'tkazishni o'z ichiga olgan ilmiy, ijtimoiy va ma'rifiy tadbirlarni amalga oshiradilar.

Umuman olganda, ushbu hospital maktabida yaratilgan shart-sharoitlar juda yahshiligi, sinf devorlarining yorqin rangdaligi, kasallikni eslatmaydigan turli ranglar tanlanganligi diqqatga sazovordir. "Mehrli maktab" maktabining infratuzilmasi muayyan tibbiy talablarni hisobga olgan holda yaratilgan. Bolalarning immunitet tanqisligini hisobga olgan holda, maktab gipoalaren jihozlar, mebellar bilan jihozlangan bo'lib, ularni har soat tozalab turiladi.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Gematologiya, onkologiya, klinik immunologiya, boshqa statsionar va uzoq muddatli ambulator davolanishda bo'lgan bolalarga ta'lim va tarbiya berish tizimini yanada kengaytirish chora-

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th March, 2025

tadbirlari to'g'risida"gi 2023 yil 29 martdagi 134 son qarori asosida barcha Oliy Ta'lim Maskanlarida "Gospital pedagogika"si fanini o'qitishni joriy qilishni yo'lga qo'yish belgilab berilgan.

Bundan asosiy maqsad "Mexrli maktab"lar uchun oliy ma'lumotga ega, har tomonlama etuk bo'lgan gospital (shifoxona) pedagoglarini tayyorlashdir. Gospital (shifoxona) pedagoglarini - mutaxassislarini tayyorlashda "Gospital pedagogika" fanining o'quv-uslubiy ta'minotini ishlab chiqish zarur. Fanning o'quv dasturi, o'quv uslubiy majmuasi va sillabuslarini hozirgi zamon talablari asosida ishlab chiqilishi va oliy ta'limga joriy etilishi lozim.

"Mexrli maktab"lardagi o'qitish tizimi oddiy maktablarda qo'llaniladigan an'anaviy o'qitish tizimiga bo'lgan yondashuvlardan keskin farq qiladi.

Ushbu yondashuvlarning asosiy o'ziga xos xususiyatlari quyidagilardan iborat:

- har bir bolaning individual ta'lim ehtiyojlarini hisobga olish zarurati, unga muvofiq individual ta'lim yo'nalishlari va har bir bola uchun individual ta'lim dasturlari ishlab chiqiladi;
- masofaviy o'qitish vositalari va usullariga talabning yuqori darajasi, ayniqsa aseptik izolyatsiya bo'limida davolanayotgan bolaga nisbatan o'quv faoliyati amalga oshirilganda;
- kichik guruhlarda (shu jumladan turli darajadagi va yoshdagilar) yoki har bir bola bilan individual ishlash;
- kundalik pedagogik amaliyotda o'rganish motivatsiyasini saqlab qolish, aqliy faoliyatini tiklash, muloqot va ijtimoiylashuv uchun uzoq muddatli davolanishni boshdan kechirayotgan bolaning qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan o'yin shakllari va ijodiy vazifalardan faol foydalanish;
- o'qituvchilar bolaning sog'lig'ining hozirgi holati, uning reabilitatsiya potentsiali, kasallik va davolash jarayoni bilan bog'liq bo'lgan kognitiv va boshqa nuqsonlar to'g'risida shifokorlarning tavsiyalarini hisobga olish va ularga qat'iy rioya qilish;
- o'qituvchining tibbiyot xodimlari, uzoq muddatli davolanayotgan bolaning ota-onalari, maslahat va amaliy yordam ko'rsatadigan psixologik yordam xizmati bilan kundalik aloqasi;

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th March, 2025

➤ shifahona maktabining maktab yoki maktabgacha ta'lim muassasalarida (tibbiyot muassasasi hududida) yoki to'g'ridan-to'g'ri kasalxona bo'limida (agar o'quvchining harakati cheklangan bo'lsa) uzoq muddatli davolanayotgan bola bilan mashg'ulotlar o'tkazish.

Ushbu fanni o'qitishdan maqsad: uzoq muddatli davolanayotgan bolaga maktab o'quv dasturidagi tengdoshlari bilan tenglashishga imkon berishdir. Bundan tashqari, kasalxona maktabida o'qish kasal bolalarni rehabilitatsiya qilish va moslashtirishga yordam beradi. Ushbu turdagi ta'lim kasal bolaga kelajakka bo'lgan ishonchni oshiradi, kasalxona rejimida vaqtni oladi va kasallik haqida keraksiz tashvishlardan chalg'itadi.

Gospital pedagogika bo'yicha mutaxassislarni tayyorlashdan maqsad:

- bo'lajak pedagoglarda uzoq muddatli davolanayotgan bolalarni o'qitishning nazariy va amaliy bilimlarini shakllantirish;
- tibbiyot muassasalarida yoki uyda bolalar bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish;
- talabalarga o'quv materiallarni kasal bola ehtiyojiga moslash va bolalar uchun individual ta'lim dasturlarini yaratishni o'rgatish;
- gospital pedagogika sohasida kasbiy kompetentsiyani rivojlantirish, shu jumladan tibbiyot xodimlari va o'qituvchilarining ko'p tarmoqli jamoasida ishlash, shuningdek, o'zaro hamkorlik qilish qobiliyatini rivojlantirish;
- ota-onalar bilan ishlashga o'rgatish va bolaning kasalligi haqidagi ma'lumotlarning maxfiyligini saqlash kerakligini tushuntirish;
- talabalarga bemor bolalar ta'limining o'ziga xos xususiyatlari bilan tanishtirish;
- tibbiyot muassasalarida uzoq muddatli davolanayotgan bolalarni tarbiyalash va psixologik qo'llab-quvvatlash muammolarini hal qilishga qiziqish uyg'otish;
- muammolarni ijodiy hal etishga ko'maklashish, sharoitlarni yaxshilash, uzoq muddatli davolanayotgan bolalar uchun tarbiyaviy ishlarni rejalashtirish va qulay ta'lim muhitini tashkil etishga o'rgatish;
- talabalarni tibbiyot muassasalarida bemor bolalar uchun tarbiyaviy va ta'limiy ish usullarini va metodlarini aniqlash hamda vositalarni tanlashga o'rgatish va ularning mazmunini asoslash;

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th March, 2025

- talabalar o'quv jarayoni ishtirokchilari bilan ishlashda samarali muloqot qilishni, hamkorlik qilishni va yuzaga keladigan qiyinchiliklarni yengishni o'rganishlari kerak;
- talabalarda insonparvarlikka yo'naltirilgan kasbiy kompetensiyani, dunyoqarashni shakllantirish, alohida yordamga muhtoj bo'lgan bolalar muammolarini tushunish;
- alohida yordamga muhtoj bo'lgan bolalar bilan ishlashda shaxsiy tayyorgarlikni kuchaytirish va ularga pedagogik yordam ko'rsatish uchun bilim olish istagini shakllantirish lozim.

Tibbiy shifoxonada uzoq muddatli davolanish sharoitida bola, birinchi navbatda, bemordir va shunga ko'ra, u bilan ta'lim faoliyati faqat tarmoq hamkorligi doirasida tibbiyot va ta'lim tashkilotlarining bevosita o'zaro hamkorligida amalga oshiriladi. Alohida yordamga muhtoj bolalar va o'smirlarga g'amxo'rlik qilish, ularning huquqlarini ijtimoiy qo'llab-quvvatlash, ta'lim-tarbiya jarayonini bolalarning ehtiyoj va imkoniyatlaridan kelib chiqqan holda tashkil etish hozirgi davrning asosiy vazifasidir.

Shifoxona maktablarining o'quv dasturlari bemorlarni tibbiy-ijtimoiy rehabilitatsiya qilish bo'yicha kompleks dasturlarning bir qismidir: ularning asosiy vazifasi bolalarni ta'lim vositalari orqali rehabilitatsiya qilishni ta'minlash, bolalarning har tomonlama rivojlanishi uchun sharoit yaratishdir, bu esa bolalarga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Uularning somatik va psixologik holati, hamda kelajakdagi hayot istiqbollari shakllantirishda o'z ta'sirini ko'rsatadi. Bunday ta'lim dasturlarini amalga oshirish o'qituvchilar va tibbiyot xodimlari tomonidan bemorlarning manfaatlarini ko'zlab, kasallikning og'irligini, bolaning sog'lig'ining hozirgi holatini va boshqa tibbiy xususiyatlarni hisobga olgan holda amalga oshiriladi.

Gosrital pedagogika - keng qamrovli tibbiy-ijtimoiy rehabilitatsiya va fanlararo ilmiy hamkorlikning bir qismi sifatida uzoq muddatli davolanishga muhtoj, alohida tibbiy va ta'limga muhtoj bolalarni rivojlantirish, o'qitish va tarbiyalashni taqazo etadigan, shuningdek, o'qitishni rivojlantiruvchi xususiyatiga ega bo'lgan pedagogikaning bir bo'limi bo'lib, bolalarning yangi sharoitlarga moslashishiga va muvaffaqiyatli davolanishshga yordam beradigan bir qancha usullar va texnologiyalar majmuidir.

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th March, 2025

Gosrital pedagogikasining markaziy tushunchasi gosrital maktab bo'lib, asosiy va qo'shimcha umumiy ta'lim dasturlari bo'yicha ta'lim faoliyatini amalga oshiradi va unda tibbiy tashkilotda uzoq muddatli davolanishga muhtoj bolalar o'qitiladi. Shifoxona o'qituvchilarining ikkita asosiy kasbiy pozitsiyalari bo'lib: biri do'st o'qituvchi va ikkinchisi klassik o'qituvchi.

“O'qituvchi-do'st” pozitsiyasi bolalarga yuqori darajada hamdardlik bilan tavsiflanadi, ish paytida o'qituvchining charchash xavfi bilan bog'liq va shu bilan birga ular bilan ishonchli munosabatlar o'rnatishga imkon beradi. Bola va uning otasini, shu orqali oilani qo'llab-quvvatlaydi. O'qituvchining o'z vaqtida yordami bilan charchash muammosini hal qilish mumkin.

“Klassik o'qituvchi” pozitsiyasi shifoxona maktabidagi o'quv faoliyatiga rasmiy yondashuvni talab qiladi hamda o'qituvchida tashabbus yo'qligi bilan ajralib turadi, bu jarayonni yangi g'oyalardan mahrum qilishi mumkin va doimiy ravishda o'qituvchidan yangi bilim, tajriba bilan oziqlanishni talab qiladi. Ikki kasbiy turning umumiylik muhim ahamiyatga ega, chunki ular bir-birini to'ldirib turadi.

Gospital pedagogikaning funksiyalari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- gosrital maktab o'quvchilarining pedagogik-psixologik vositalari va rivojlanish sharoitlarini o'rganish;
- ta'lim tizimini uzoq vaqt davolanishga muhtoj bo'lgan o'quvchilarning ehtiyojlariga moslashtirish;
- shifoxonaga yotqizish davrida uzluksiz davolanishni ta'minlash.

Uzoq muddatli davolanayotgan bolaga nisbatan ta'lim faoliyati uzoq muddatli davolanayotgan bolalar bilan ishlash bo'yicha maxsus tayyorgarlikdan o'tgan pedagogik ma'lumotga yega bo'lgan gosrital pedagog-mutaxassis tomonidan amalga oshiriladi.

Gospital pedagoglarining asosiy xususiyatlaridan biri: bu o'z his-tuyg'ularini doimo nazorat qilish zarurati, lekin ayni paytda ulardan halollik, ochiqlik va turli qiyinchiliklarga samimiy javob berishga tayyorlik ham talab qilinadi. Gospital pedagogikasi ko'pincha o'qituvchining hissiy resurslaridan oddiy maktabga qaraganda ko'proq foydalanadi, chunki u o'z hayotiga xavf tug'diradigan holatlar bilan to'qnash keladi.

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th March, 2025

Mexrli maktab o'qituvchilari bemor bolaning diagnozini, muayyan tibbiy muolajalarning oqibatlarini tushunishi va bolaning muammolarini o'rganishi kerak. Ular bolaning ta'lim jarayonida ob'ektiv baholashlari, uning o'qishidagi yutuqlarini va zaif tomonlarini ham ko'ra olishlari kerak. Muayyan yashirin iste'dodlarni aniqlash, shu bilan rivojlanishiga turtki berish, bolalarni kundalik normal hayotga qaytarishga tayyorlash orqali ular o'qish paytida kashf etgan yo'nalish bo'yicha rivojlanishda davom etadilar va dunyodan uzilib qolmaydilar.

Shunday ekan, gospital maktab o'quvchilariga mukammal emas, hayotdan xursand pedagog kerak. Aynan shunday pedagoglar ularni zavq bilan maktabga kelishga va ishtiyoq bilan bilim olishga undaydi.

XULOSA. Shunday qilib, "Gospital pedagogika" yo'nalishi uzoq muddatli davolanayotgan bolalar ham, jamiyatning to'laonli va teng huquqli a'zosi ekanligini e'tirof etib, ular ta'limida alohida yangicha yondashuv maydonga keldi. Bu ta'lim tizimlari barcha bolalarning tili, dini, millati, ijtimoiy kelib chiqishi, irqi, jismoniy va ruhiy holatlaridan qat'iy nazar ta'lim olishi kerakligini anglatadi. Gospital maktabi bolaning to'laonli reabilitatsiya bo'lishi, moslashishi va ijtimoiylashiga ham xizmat qiladi, shuningdek, jarayonda ota-onalar ham qatnashishini ta'minlaydi. Maktabda tahsil oluvchilarga ta'lim berish uchun avvalo, gospital pedagogika modulini o'qigan, bolalarni sevuvchi, har qanday holatda ham ularga suyanch va sirdosh do'st bo'la oladigan, eng asosiysi, gospital pedagogikaning maqsad va vazifalarini to'liq anglagan holda ta'lim jarayonlarini mazmunli tashkil eta oladigan gospital pedagog xodimlarni ya'ni etuk vakillarini (kadrlarni) chiqarish OTM oldida turgan asosiy vazifalardan biridir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. С. В. Шариков, А. С. Обухов, В. В. Вагарина, А. А. Филатова. «Профессионально-личностные позиции педагогов госпитальных школ». Журнал «Педагогика», 2020. Т. 84. №10. Москва.
2. Kapelaki, U es mtsai (2012). A Novel Idea for an Organized Hospital/School Program for Children with Malignancies: Issues in Implementation. Pediatric Hematology and Oncology, 20, 79-87.

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th March, 2025

3. «Методические рекомендации об организации обучения детей, которые находятся на длительном лечении и не могут по состоянию здоровья посещать образовательные организации», утверждено 11 ноября 2019 г. URL: <https://www.garant.ru/products/ipo/prime/doc/72797314/> (дата обращения: 17.07.2020)
4. С.В.Шариков. «Педагогическая поддержка образовательных возможностей детей, находящихся на длительном лечении в медицинских стационарах» // Альманах института коррекционной педагогики. 2020. № 40. URL: <https://alldf.ru/ru/articles/almanac-no-40/support-educational-opportunities-for-children-in-long-term-treatment-inmedical-hospitals> (дата обращения: 17.07.2020).
5. Barotov M.U., Inogamova D.R., «The concept of interdisciplinary integration and its role in the educational process». Eurasian Journal of Mathematical Theory and Computer Sciences (ISSN: 2181-2861), November 12, 2022 Issue 12.
6. Safarova Sanobar Omontashevna, Inogamova Dilfuza Rahmatullaevna. «The role of family and society in education of safe behavior in children and adolescents». Science and innovation international scientific journal volume 2 issue 11 November 2023 UIF-2022: 8.2 | ISSN: 2181-3337 | scientists.uz
7. Safarova Sanobar Omontashevna. «Key issues and conditions of implementing inclusive education» // Science and innovation international scientific journal – 2024. – V. 3 – P. 627-631. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10734023>.
8. Inogamova D.R. «Uzoq muddatli davolanayotgan kasal bolalarga ta'lim berishda "Gospital pedagogika" fanining ahamiyati». TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI ILMIY AXBOROTLARI 2023/ 10 – SON.
9. D.R.Inogamova. «Tibbiyot genetikasini o'qitishning uslubiy asoslari». Monografiya. – T.: "Nodirabegim" nashriyoti. 2022.
10. Alimova Nigora Israilovna, Tursunova Dildora Ziyadullayevna, Turakulova Nafisa Buranovna. «Gospital ta'limda dars tashkil qilish» //IMPACT FACTOR (RESEARCH BIB) – 7,245 MAXSUS SON, VOLUME 5, ISSUE 1, 2023.